

Súd: Okresný súd Čadca
Spisová značka: 5P/29/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5316205553
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 07. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Andrea Kubjatková
ECLI: ECLI:SK:OSCA:2016:5316205553.1

Uznesenie

Okresný súd Č a d c a vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: S. E., J.. XX.X.XXXX, bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca, dieťa rodičov matky: O. E., J.. XX.X.XXXX, G. H. J. H., H. Č.. XXXX, a otca: V. E., J.. XX.X.XXXX, G. N. Č.. XXX, S., právne zastúpený ŠKODA LEGAL, s.r.o., Advokátska kancelária so sídlom Dolná 6, 974 01 Banská Bystrica, v konaní o vydanie neodkladného opatrenia vo veci ochrany maloletého dieťaťa takto

rozhodol:

Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia sa z a m i e t a .

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Otec svojím návrhom podaným na súd dňa 19. 7. 2016 žiadal, aby súd vydal neodkladné opatrenie vo veci ochrany maloletého podľa § 365 CMP.

Otec vo svojom návrhu uviedol, že uznesením OS Malacky číslo konania 8P/435/2015-34 zo dňa 8.2.2016 súd zamietol návrh otca na ponechanie maloletej S.V. v jeho starostlivosti a úpravu styku s matkou maloletej, taktiež zamietol návrh matky na zverenie maloletej do jej starostlivosti a určenie výživného a úpravu styku otca s maloletou. Súd týmto uznesením ponechal maloletú S. predbežne v striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Na odvolanie otca Krajský súd v Bratislave zmenil uznesenie OS Malacky tak, že nariadil predbežné opatrenie, ktorým maloletú S. zveril do právoplatného skončenia konania vo veci úpravy práv a povinností rodičov k maloletej číslo konania 8P/355/2016 do osobnej starostlivosti matky, otca zaviazal prispievať na jej výživu sumou 120,-- € mesačne, a zároveň upravil styk otca s maloletou S. za prítomnosti matky. Otec má zato, že správanie matky k maloletej S., ako aj výchovné prostredie, v ktorom sa maloletá nachádza, ohrozuje jej priaznivý vývoj, ako aj zdravie. Od vydania predbežného opatrenia OS Malacky sa maloletá nachádza v osobnej starostlivosti matky, ktorá neumožnila otcovi viac ako po dobu troch týždňov styk s maloletou. Až po viac ako troch týždňoch sa za súčinnosti polície podarilo uskutočniť výkon predbežného opatrenia 2.6.2016, kedy počas tohto stretnutia matka maloletej niekoľkokrát svojím nevhodným správaním narušila dôstojný priebeh výkonu súdneho rozhodnutia, a neprimerane tak zasiahla do zákonom chránených práv otca. Maloletá bola podľa výpovede otca v poľutovania hodnom stave, vo vlásokoch sa jej tvoria zárodoky vší, v katastrofálnom stave mala nechty na nohách, ktoré boli neupravené, dolámane, z výzoru maloletej bolo jasné, že matka nedokáže zabezpečiť splnenie základných hygienických návykov. Matka nedokáže maloletú zabezpečiť ani po materiálnej stránke, nakoľko maloletá nemá so sebou svoje šaty a hračky. Maloletá Mária sa nachádza v nevhodnom výchovnom prostredí, kde s najväčšou pravdepodobnosťou dochádza k ohrozeniu jej priaznivého vývoja, podľa tvrdení otca najbližší príbuzní matky majú dlhodobé sklony k alkoholizmu, záhaľčivému spôsobu života. Maloletá bola minimálne v posledných šiestich mesiacoch vo faktickej starostlivosti otca, a dlhodobé odlúčenie od otca, ako aj od známeho prostredia je pre ňu rušivým elementom. Preto je nevyhnutné, aby súd neodkladným opatrením zakročil, keďže ide

o život, zdravie a priaznivý vývoj maloletej. Maloletá S. neustále prosí otca, aby ju vzal so sebou, ak nie, že za ním aj utečie. Správanie maloletej naznačuje, že počas neprítomnosti otca je na maloletú vyvíjaný neprímeraný psychický tlak zo strany matky a jej rodiny, čo na ňu nepriaznivo vplyva, a narušuje detskú psychiku. Maloletá S. opakovane tvrdí svojej starej matke, že s matkou na H. nie je šťastná, chce ísť domov, ak ju nevezmú domov, že utečie. Detský ošetrojúci lekár predpísal maloletej bylinné kvapky na zažívanie, keďže trpela bolesťami po jedle, matka jej tieto lieky nepodáva. Súd by mal brať do úvahy, že konaním matky a osôb nachádzajúcich sa v bezprostrednej blízkosti maloletej je ohrozený jej priaznivý vývoj a zdravie, a prvoradá by mal byť bráný do úvahy najvyšší záujem maloletej. Hlavnými kritériami, ktorými by sa mal súd zaoberať pri rozhodovaní, sú úroveň starostlivosti o dieťa, bezpečie dieťaťa, bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa zdržiava, ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa. Vzhľadom na uvedené skutočnosti je ohrozený život, zdravie, priaznivý vývoj maloletej, je zrejmé a dostatočne preukázané, že maloletá sa bojí v prostredí, v ktorom sa nachádza, okolie a osoby v ňom jej s najväčšou pravdepodobnosťou spôsobujú psychickú a fyzickú ujmu, preto žiadajú vydať neodkladné opatrenie.

Z uznesenia OS Malacky 8P/435/2015-34 zo dňa 8.2.2016 súd zistil, že súd návrh otca na ponechanie maloletej S. v jeho starostlivosti a úpravu styku matky s maloletou zamietol, taktiež súd zamietol návrh matky na zverenie maloletej do jej starostlivosti a určenie výživného a úpravu styku otca s maloletou. Súd predbežne ponechal maloletú S. v striedavej osobnej starostlivosti rodičov, ktorú zároveň aj určil. Súd konštatoval, že oba návrhy rodičov sú dôvodné, nakoľko situácia medzi nimi je vyhrotená do takej miery, že bez predbežného zásahu súdu nie sú schopní dohodnúť sa na fungovaní vo vzťahu k maloletej S., a zároveň si každý prispôbil návrh svojej pravde a situácii vo svoj prospech. Súd zistil, že ohrozujúce alebo poškodzujúce konanie matky nebolo zo strany otca oznámené pred hospitalizáciou matky, takéto konanie neuvádzal ani jej ošetrojúci lekár, ktorý, práve naopak, poukázal na nevhodné správanie sa otca voči matke, a požiadal o pomoc ÚP Malacky práve pre matku preto, ak by konanie alebo správanie sa matky bolo pre dieťa ohrozujúce, túto skutočnosť by lekár uviedol. Taktiež matka nesignalizovala také správanie sa otca k maloletej, ktoré by viedlo k podaniu podnetu na príslušné orgány polície. Zo strany školy, ako aj obce bolo zrejmé, že rodičia spoločne zabezpečovali starostlivosť o maloletú. S prihliadnutím na listinné dôkazy súd nevyhovel ani jednému z rodičov, maloletú zveril do osobnej striedavej starostlivosti, každému z rodičov presne stanovil pravidlá a dobu, po ktorú sa bude o maloletú starať, keďže rodičia sa nevedia na ničom dohodnúť, a daným stavom trpí iba maloletá S..

Na odvolanie otca Krajský súd v Bratislave uznesením 20CoP/25/2016-81 zo dňa 29. 4. 2016 zmenil uznesenie Okresného súdu Malacky tak, že nariadil predbežné opatrenie, ktorým maloletú S. zveril do právoplatného skončenia veci 8P/335/20016 vedenej na OS Malacky do osobnej starostlivosti matky. Otca zaviazal prispievať na výživu maloletej sumou 120,- € mesačne, a zároveň upravil jeho styk s maloletou vždy za prítomnosti matky, ktorý sa bude realizovať v mieste bydliska matky. Krajský súd konštatoval, že nariadené predbežné opatrenie OS Malacky je realizované takým spôsobom, že otec odmieta dieťa matke odovzdať v určenom čase, nerešpektuje rozhodnutia súdu, a tým nepriaznivo pôsobí na zdravý vývoj maloletej, teda možno konštatovať, že koná v rozpore so záujmom maloletej. Obaja rodičia majú dobré osobnostné predpoklady pre výchovu maloletej, každý z nich by mal nezastupiteľným spôsobom prispievať k tomu, aby doposiaľ úspešný duševný a osobnostný vývin maloletej naďalej pokračoval. Vzhľadom však na postoj otca sa považuje z psychologického hľadiska za vhodnejšie pre ďalší zdravý vývin maloletej a jej riadnu výchovu výchovné prostredie matky. Matka má lepšie predpoklady pre riadny výkon osobnej starostlivosti o maloletú, ktorú zabezpečovala od jej narodenia, ktorá nebola spochybnená ani šetrením pomerov. KS zdôraznil, že rodič má právo stýkať sa s dieťaťom, a záujmom dieťaťa nepochybne je, aby bolo v starostlivosti toho z rodičov, ktorý uznáva úlohu a dôležitosť druhého rodiča v živote dieťaťa, a je presvedčený, že aj ten druhý je dobrým rodičom. Pokiaľ preferenčný rodič svoj negatívny postoj nezmení ani v dôsledku vykonávaných opatrení súdu, potom je nevyhnutnosťou zmena nesprávneho výchovného prostredia, keďže v tomto prípade negatívom je jeho stabilita. KS dospel k záveru, že je potrebné, aby súd dočasne upravil pomery účastníkov v záujme maloletej. Matka je povinná rešpektovať právo otca na výkon jeho rodičovských práv a povinností, zo strany otca je potrebné, aby rešpektoval nariadené predbežné opatrenie, a vykonával svoje rodičovské práva tak, aby neboli ohrozené záujmy maloletej. Zároveň je rešpektované právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obom rodičom. Keďže otec maloletej toto ustanovenie nerešpektoval, bolo potrebné rozhodnutie súdu prvého stupňa zmeniť, a zveriť maloletú do osobnej starostlivosti, nakoľko samotná matka súhlasila so striedavou starostlivosťou o maloletú, a vychádzala z okolností existujúcich v danom čase. Je nepochybné aj z vyjadrenia otca v podanom odvolaní, že nemá záujem o striedavú

starostlivosť, nerešpektuje rozhodnutie súdu, maloletú odmieta matke odovzdať v určenom čase, a tvrdí, že len on je schopný sa o dieťa postarať.

Zo správy Centra pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie Malacky súd zistil, že maloletá bola vyšetrená psychologičkou PhD. Ivetou Šrámkovou, z ktorého vyplýva, že zdrojom pozitívnych emócií pre S. je otec a starí rodičia, kľúčovou osobou je otec. Negatívne emócie sú sústredené na osobu matky, ktorú považuje aj za zdroj konfliktných vzťahov. Ostatným členom rodiny neprideliuje žiadne negatívne emócie. Výsledky testu poukazujú na silnú depriváciu dieťaťa (syndróm zavrhnutého dieťaťa). Záverom odporúča rodičom zabezpečiť životné podmienky dieťaťa tak, aby sa harmonicky mohla vyvíjať jeho detská osobnosť.

Podľa § 360 ods. 1 CMP neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

Podľa § 366 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

Podľa § 367 ods. 1, 2, 3, 4 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví. Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia súd môže doručiť účastníkom až pri uskutočnení jeho výkonu, ak je predpoklad, že by bol výkon rozhodnutia inak zmarený. Účastníkom, ktorí neboli prítomní pri výkone uznesenia, doručí súd uznesenie spolu so zápisnicou o priebehu výkonu dodatočne. Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

Podľa § 121 CMP rozsudky o úprave výkonu rodičovských práva a povinností a výžive maloletých detí a o priznaní, obmedzení alebo pozbavení rodičovských práv a povinností, alebo pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

Podľa § 2 (1) CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia CSP, ak tento zákon neustanovuje inak.

Otec svoj návrh podaný dňa 19.7.2016 na Okresný súd v Čadci označil ako návrh na nariadenie neodkladného opatrenia vo veci ochrany maloletého podľa § 365 CMP. Teda ide o prípad, kedy sa maloletý ocitne bez akejkoľvek starostlivosti alebo ak je jeho život, zdravie a priaznivý vývoj vážne ohrozený alebo narušený. Nakoľko v danom prípade nejde o takýto prípad, súd tento návrh podľa jeho obsahu považoval za návrh podľa § 367 CMP, o ktorom súd rozhoduje do 7. dní od doručenia návrhu. Na výzvu súdu, aby Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca prešetril pomery v rodine maloletej S. na adrese H.N. J. H., H. Č.. XXXX, zaslal úrad súdu správu o prešetrovaní pomerov zo dňa 15.7.2016, ktoré šetrenie bolo vykonané na žiadosť Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny S.. Zo správy vyplýva, že dňa 15.07.2016 bolo v raňajších hodinách vykonané šetrenie sociálnych, bytových a rodinných pomerov u matky maloletej S. E.. V čase šetrenia bola doma prítomná matka p. O. E.Á., nar. 27.05.1974 a maloletá S.. Matka uviedla, že obe majú už prehlásený trvalý pobyt v H. J. H. cca 2 týždne. Spolu s dcérou bývajú v rodičovskom dome matky. Dom je dvojpodlažný, vo vlastníctve starých rodičov. Matka s maloletou S. obývajú bytovú jednotku (podlažie) so samostatným vchodom. K dispozícii majú kuchyňu, obývačku, spálňu, detskú izbu a hygienické zariadenie. Miestnosti sú slnečné, vkusne a účelovo zariadené. Maloletá S. má 7 rokov. Ukončila 1. ročník ZŠ v S.Á., časť N.a. Učí sa dobre, na vysvedčení mala samé jednotky. Do 2. ročníka nastúpi na L. - H., H. J. H., kde je už prihlásená. Podobne je už prihlásená aj k detskej lekáreke MUDr. Božeková. Podľa vyjadrenia matky, výchovné problémy s maloletou nie sú žiadne. Matku ako autoritu rešpektuje. Dieťa sa do nového prostredia veľmi dobre adoptovalo. V čase šetrenia bolo dieťa spokojné, bezproblémovo komunikovalo s pracovníkmi úradu. Bolo usmiate, túlilo sa k matke. Citová väzba k matke je veľmi dobrá. Vyjadrovanie a správanie maloletej bolo na požadovanej úrovni, úctivé k matke. Pohovorom s maloletou S. bolo zistené, že starých rodičov má veľmi rada. Na nové prostredie si zvykla rýchlo. Má tu veľa kamarátov. S úsmevom uviedla, tu že má 14 bratrancov a sesterníc. S. uviedla, že v tomto prostredí sa cíti dobre. Otec bol na návšteve za dcérou od odchodu z S. dva krát. Na návštevu sa ohlásil vopred. Priniesol jej dve plyšové hračky. Maloletá uviedla, že oboch rodičov má rovnako rada. Súrodenci matky bývajú v blízkom okolí bydliska matky. Vzájomne sa navštevujú, udržiavajú dobré súrodenecké vzťahy. Pomáhajú si. Matka sa vyjadrila, že o maloleté dieťa sa dokáže bez problémov starať, vie mu zabezpečiť celodennú starostlivosť. Aktívne si bude hľadať zamestnanie. Uviedla, že v čase jej neprítomnosti sú schopní zabezpečiť starostlivosť o mal. dieťa starí rodičia, čo jej aj prisľúbili. Matka alkoholické nápoje nepožíva, nefajčí. V čase šetrenia

bola maloletá S. čisto a vkusne oblečená, učesaná v hygienickom štandarde. Podobne aj domácnosť pani Hružovej bola čistá, uprataná, hygiena bola na požadovanej úrovni. U maloletej nebolo badať známky zanedbávania. V závere pohovoru sa maloletá S. vyjadrila, že chce bývať s mamou. Obe boli oboznámené s obsahom záznamu šetrenia.

Po oboznámení sa s celým spisovým materiálom, ako aj správou od Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny o prešetrení pomerov v rodine maloletého súd dospel jednoznačne k záveru, že návrh otca na vydanie neodkladného opatrenia je nedôvodný. Krajský súd v Bratislave uznesením 20CoP/25/2016-81 zo dňa 29. 4. 2016 nariadil predbežné opatrenie, ktorým maloletú S. zveril do právoplatného skončenia veci vedenej na Okresnom súde Malacky pod značkou 8P/335/2016 do osobnej starostlivosti matky, zároveň otca zaviazal prispievať na jej výživu sumou 120,-- € mesačne, a upravil styk otca s maloletou za prítomnosti matky. Teda od vydania tohto predbežného opatrenia sa maloletá S. nachádza v osobnej starostlivosti matky, a matka sa spolu s maloletou presťahovala na adresu H. Č.. XXXX, H. J. H.. Otec vo svojom návrhu uviedol, že po stretnutí sa s maloletou zistil, že táto je v poľutovaniahodnom stave, vo vlasoch má zárodky vši, neupravené, dolámané nechty, matka nedokáže zabezpečiť ani splnenie základných hygienických návykov, taktiež maloletú nedokáže zabezpečiť ani po materiálnej stránke, keďže táto so sebou nemá svoje oblečenie a hračky. Pravdepodobne maloletá je v nevhodnom výchovnom prostredí, kde dochádza k ohrozeniu jej priaznivého vývoja. Vzhľadom na takéto tvrdenia otca súd požiadala Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca o prešetrenie pomerov v rodine maloletej v H. J. H., kde už úrad podľa jeho vyjadrenia pomery šetрил na základe žiadosti Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v S.Á.. Z tejto správy mal súd preukázané, že matka spolu s maloletou bývajú v rodičovskom dome matky, ktorý má dve podlažia. Matka spolu s maloletou obýva jedno podlažie so samostatným vchodom, kde majú k dispozícii kuchyňu, obývačku, spálňu, detskú izbu a hygienické zariadenie, pričom miestnosti sú slnečné, vkusne, účelovo zariadené. Maloletá je prihlásená do 2. ročníka na L. Š. H., taktiež je prihlásená aj k detskej lekárke MUDr. Božekovej. Matka sa vyjadrila, že výchovné problémy s maloletou nemá, dieťa ju rešpektuje, a do nového prostredia sa veľmi dobre adaptovala. Aj z vyjadrenia úradu vyplýva, že dieťa bolo v čase šetrenia pokojné, bezproblémovo komunikovalo s pracovníkmi úradu, túžilo sa k matke, citová väzba medzi nimi je veľmi dobrá. Maloletá si rýchlo zvykla na nové prostredie, má tu veľa kamarátov, 14 bratrancov a sesterníc, má vytvorené dobré vzťahy so starými rodičmi, ako aj ostatnými príbuznými. Maloletá S. bola čisto, vkusne oblečená, učesaná, v hygienickom štandarde, taktiež domácnosť matky bola na požadovanej úrovni, u matky nebolo badať známky zanedbávania. Samotná maloletá sa v závere pohovoru vyjadrila, že chce bývať s mamou.

Súd má teda zato, že návrh otca na vydanie neodkladného opatrenia je účelový, v ktorom otec uvádza nepravdivé informácie, a nakoľko súd v zmysle § 121 CMP nezistil žiadnu zmenu pomerov od vydania predbežného opatrenia Krajským súdom v Bratislave pod spisovou značkou 20CoP/25/2016 zo dňa 29.4.2016, ubehla veľmi krátka doba len dva a pol mesiaca, zamietol návrh otca na vydanie neodkladného opatrenia.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15. dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu v Čadci na Krajský súd v Žiline písomne v troch vyhotoveniach.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody), a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.